

Primorsko-goranska županija

Priroda

JAVNA USTANOVА
za upravljanje zaštićenim
djelovima prirode

Grivica 4, 51000 Rijeka
tel.: 00385/51/352-400; fax: 00385/51/352401
e-mail: info@ju-priroda.hr; www.ju-priroda.hr

Stari hrast u Sv. Petru/ Old Oak Tree in Sveti Peter

HR

GODINA PROGLAŠENJA: 1997.

NADMORSKA VISINA: 250 m

PROCIJENJENA STAROST STABLA: preko 400 godina

PRSNI OBUIJAM STABLA: 565 cm

VRSTA STABLA: autohtoni hrast medunac (Quercus pubescens)

FLORA I FAUNA: Uz stari autohtoni listopadni hrast vezane su brojne vrste ptica, kukaca, mahovina, lišajeva i gljiva, koji obitavaju u ili na njegovu deblu, krošnji i granama. Nekoliko vrsta osa šiškarica uzrokuje pojavu šiški na grančicama i listovima.

POSEBNE ZANIMLJIVOSTI: Velika biološka raznolikost cresko-lošinjskog arhipelaga, na stjecištu listopadnog i vazdazelenog vegetacijskog područja Sredozemlja, očituje se u činjenici da na njemu raste čak pet autohtonih vrsta hrastova (hrast medunac - listopadni, hrast crnka - vazdazeleni, hrast cer - listopadni, hrast dub - listopadni i hrast oštika - vazdazeleni).

KATEGORIJA ZAŠTITE: spomenik prirode - pojedinačno stablo; **GEOGRAFSKE KOORDINATE:** N 45° 05,478, E 14° 21,157; **POLOŽAJ:** uz prilaznu cestu naselju Sveti Petar na otoku Cresu

CATEGORY OF PROTECTION: natural monument - individual tree specimen; **GEOGRAPHICAL COORDINATES:** N 45° 05,478, E 14° 21,157; **LOCATION:** near the access road to the village of Sveti Petar on the island of Cres

Ne oštećujte opremu zaštićenog područja, ona služi za vašu informaciju i rekreaciju. Koristite označene staze kako bi sačuvali osjetljive biljne i životinjske vrste. Sačuvajmo prirodu zaštićenog područja i poštujmo propise koji je stile. Služba nadzora zadužena je za red u zaštićenom području.

Do not damage any property of the protected area, it serves for your information and recreation. Use only marked hiking trails to protect fragile plant and animal species. Help preserve nature in the protected area by respecting the relevant regulations. The ranger service is in charge of maintaining order in the protected area.

NEDOPUŠTENE AKTIVNOSTI / PROHIBITED ACTIVITIES

PRIMORSKO-GORANSKA ŽUPANIJA - Grad Cres/ COUNTY OF PRIMORJE AND GORSKI KOTAR - Town of Cres

STARI HRAST/ OLD OAK TREE

SV. PETAR

HR

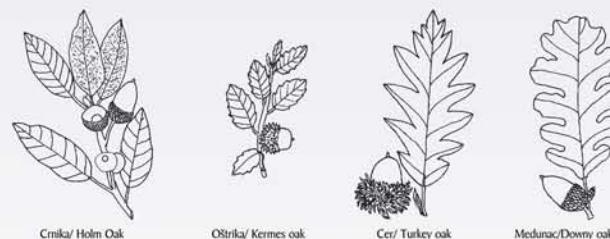
MALA KRONOLOGIJA NOVIJIH DOGAĐAJA VEZANIH UZ STARI HRAST

- Prosinac 1997., šumarski stručnjak dr. sc. Zvonimir Pelcer utvrdio je botaničku pripadnost starog hrasta i uzgojnu formu za koju smatra da je nastala posebnim oblikom gospodarenja - »pedalenja« u prošlosti, pri čemu se deblo već odraslog, starijeg drveta posjeće na visini 2 do 4 metra, a zatim pusti da se razviju postrane grane, koje se zatim ponovo (nakon 10-12 godina) mogu sjeći za ogrjevno drvo. Takav način gospodarenja šumom bio je raširen na Tramuntani i dijelu kvarnerskih otoka.
- Jesen 2003., jeko nevrijeme prouzročilo je napuknuće debla starog hrasta. Narušena je statička stabilitet hrasta uz prijetion urušavanja.
- 2005., objavljeno je prvo mjerenje statike stabla metodom rezistografije. To je metoda ispitivanja mehaničkih svojstava strukture drva i čvrstoće nosive stjenke debla - temeljem elektronski registriranog otpora, pri prodiranju mjerne igle u unutrašnjost debla.
- 27. svibnja 2007., uslijed jakog nevremena odlomila se velika vršna grana na sjeveroistočnom dijelu krošnje hrasta. Grana se srušila uzduž prilaznog puta selu Sv. Petar. Odlamanjem grane proširo se otvor na vršnom dijelu debla.
- 18. lipnja 2007., obavljeni su radovi na sanaciji hrasta.
- prosinac 2007., obavljeni su radovi na uređenju okoliša oko zaštićenog spomenika prirode. Tom prigodom naišlo se na ostatke triju vapnenica za pečenje vapna. Postavljena je klupica za odmor posjetitelja - svojevrsna umjetnička drvena skulptura izrađena od hrastovog drveta. Svojim razigranim oblikom može se tumačiti kroz simboličku dimenziju koja upućuje na vječnu borbu stabla i žilave životne strukture drveta protiv prirodnih sila koje mu prijete slamanjem. U pukotinu klupice »usađen« je oblatak od bijelog vapnenca koji ukazuje na priječešu silu prirodnog strukturi stabla.

GB

A SHORT CHRONOLOGY OF RECENT EVENTS CONNECTED TO THE OLD OAK TREE

- December 1997: Forestry expert Dr. Sc. Zvonimir Pelcer determines the botanical species of the old oak and the cause of its particular form, which is most probably the result of the old method of tending the forest in the past: the trunk of a grown-up, older tree would be cut at a height of 2 to 4 metres and then have its side branches allowed to develop. After 10 to 12 years, these could then be cut for firewood. This method of tending the forest was widespread here on Tramuntana and on some of the Kvarner islands.
- Autumn 2003: a heavy storm causes the trunk of the old oak to crack, leading to decreased static stability of the tree and the risk of collapse.
- In 2005: the first resistographic measurement of the static stability of the tree is carried out. This is a method of inspecting the mechanical features of the timber structure and the strength of the supporting trunk wall by electronically registering the resistance during penetration of the tree trunk by a measuring needle.
- 27th May 2007: a large top branch on the north-eastern part of the treetop cracks during a heavy storm and falls alongside the access road to the village of Sv. Petar. This causes a widening of the hollow on the top of the trunk.
- 18th June 2007: the old oak is restored through a series of interventions.
- December 2007: while tidying up the area around the protected natural monument, the remains of three limekilns are found. A bench for visitors is put up, a kind of artistic sculpture made of oak, whose vivid form stands for the eternal battle between the tough living structure of the tree and the forces of nature that threaten to bring it down. A white round limestone is »planted« into a fissure of the bench to symbolise the force that threatens the natural structure of the tree.

UPOZORENJE: Zbog potencijalne opasnosti od odlamanja grana i urušavanja debla nije preporučljivo zadržavanje ispod zaštićenog stabla - spomenika prirode.
WARNING: Due to the potential danger of branches falling or the trunk collapsing, it is not recommended to stay under the protected tree - natural monument.

Priroda
JAVNA USTANOVА
PUBLIC INSTITUTION

»Priroda« je županijska javna ustanova čija je osnovna djelatnost zaštita, održavanje i promicanje zaštićenih područja. Kada primijetite da je narušena priroda vrijednost zaštićenog područja molimo nazovite Službu nadzora Ustanove na broj 00385-91-1352-400, a u slučaju nezgode nazovite 112.

Priroda (the Croatian word for Nature) is the County's public institution whose main function is to protect, maintain and promote protected areas. If you notice that somebody is devastating natural resources please contact our Ranger service at 00385-91-1352-400. In case of an accident please contact 112.